

Opakovaným zjištěním ze školního roku 2014/2015 je skutečnost, že i ve školním roce 2015/2016 vybíralo 2 % veřejných školních jídelen zálohu na stravné na období delší než 2 měsíce. Subjektům sice nevznikají neuhrazené pohledávky, ale některým strávnickům zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí vzniká problém s úplatou za školní stravování. V době plynulého zásobování potravinami se jedná o nepodložené požadavky škol a školních jídelen, které jim vytváří zdroj pro dočasné financování jiných komodit, než jsou potraviny.

Možnost školního stravování v dietním režimu nabízelo 7 % školních jídelen, které zajišťovaly nejčastěji dietu s omezením lepku. Pro některé strávnický s ohledem na jejich zdravotní stav bylo zabezpečeno také individuální stravování v souladu se stanoviskem ministerstva zdravotnictví (uchování a ohřev vlastního jídla), a to ve 264 případech. Informace o alergenech v podávaných pokrmech byly zveřejněny na jídelníčcích, nástěnkách nebo webových stránkách v 99,7 % školních jídelen.

Prostřednictvím provozovatele stravovacích služeb zajišťovalo školní stravování 287 subjektů, z nichž 6 % nemělo ujednání o této službě s požadovanými náležitostmi. Jednalo se zejména o výši finančních normativů, organizaci rozvozu nebo přepravy jídel a dohled nad nezletilými strávnickými, u 3 % byly zjištěny nedostatky při sledování výživových norem. Kontrola ujednání byla zpravidla v kompetenci ředitele školy (odběratele stravovacích služeb), který v odůvodněných případech uplatňoval nároky na jeho dodržování.

Ke zlepšení stravovacích návyků dětí a žáků přispělo zapojení škol do evropských projektů podporujících spotřebu mléka, mléčných výrobků, ovoce a zeleniny. Tuto nabídku využilo 101 146 dětí a žáků. Přínosem bylo také zajištění dopoledních svačinek pro 3 228 žáků 1. stupně základních škol. V několika případech byly žákům poskytovány i odpolední svačinky. Některé školy byly zapojeny do vzdělávacích programů podporujících zdravý životní styl.

Další alternativou nad rámec školního stravování byl v 19 % subjektů doplňkový prodej ve školách a školských zařízeních realizovaný prostřednictvím školních potravinových a nápojových automatů nebo bufetů. Doporučené potraviny nabízelo 49,3 % subjektů, ale převážně slazené nápoje 45,7 %. Energetické nápoje nabízely automaty ve 21 školách a školských zařízeních, z nich 33 % tvořily střední školy. Přestože nabízený sortiment produktů nebyl ve všech případech v souladu se zásadami zdravé výživy, pozitivem je klesající zastoupení nevhodných potravin. Automaty byly ve školách a školských zařízeních instalovány zejména na základě požadavků žáků, rodičů nebo vedení školy.

Tabulka 85

Doplňující zjištění nad rámec školního stravování – podíl kontrolovaných subjektů (v %)

Další nabídka školy / školského zařízení	Školní rok 2013/2014	Školní rok 2014/2015	Školní rok 2015/2016
Dotační program „Mléko v evropských školách“	28,7	26,3	34,8
Dotační program „Ovoce a zelenina do škol“	32,4	37,0	50,9
Automat/bufet	22,3	22,6	18,6
Energetické nápoje v automatech	0,0	15,8	9,3
Převážně slazené nápoje v automatech	27,4	52,0	45,7

Podmínky pro poskytování školního stravování byly zpravidla ve všech zařízeních stanoveny ve vnitřním řádu, s výjimkou 1 % subjektů, které vnitřní řád nevydaly. Ve 12 případech nebyly stanovené podmínky v souladu s právními předpisy, neobsahovaly způsob přihlašování a odhlašování obědů. S vnitřním řádem nebyli v 1,5 % kontrolovaných subjektů seznámeni strávnický prokazatelně a stejný počet subjektů neinformoval zákonné zástupce dětí a nezletilých žáků o jeho vydání a obsahu.